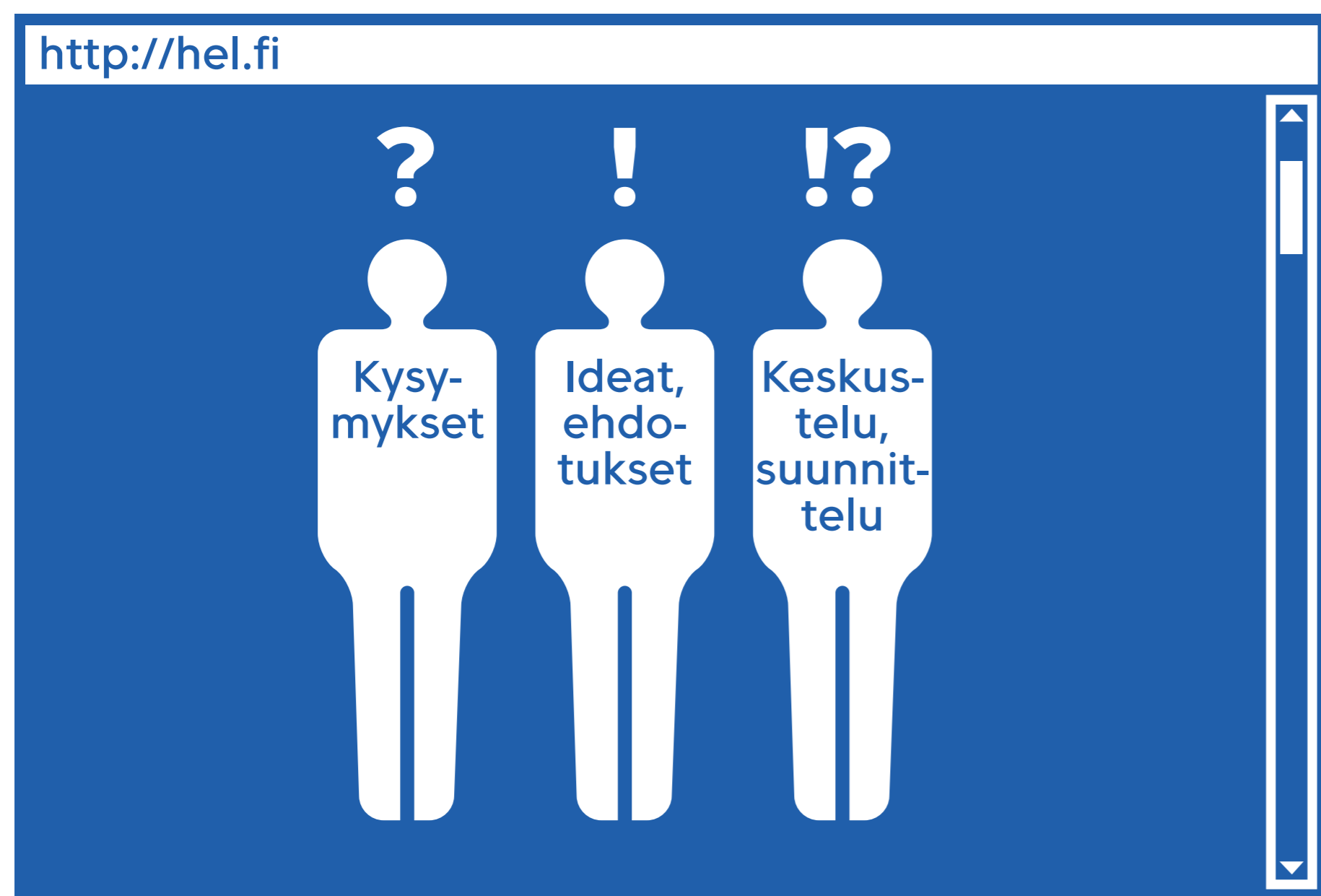
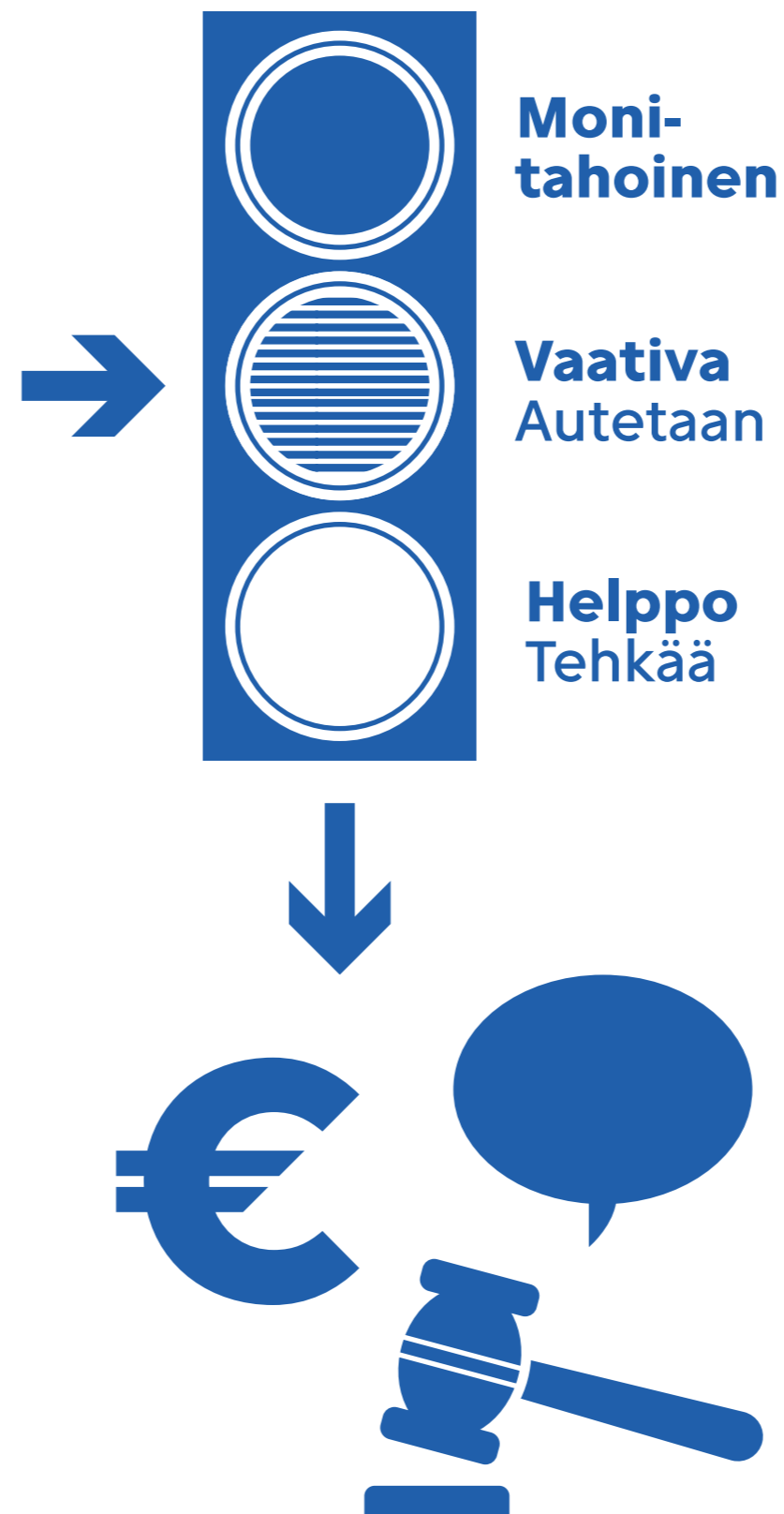

Räätäli

Räätälöity verkkosivusto

Päätöksentekoprosessit
Esim. osallistava budjetointi

Asukkaalle räätälöity hel.fi -sivusto, jossa asukkaat, viranhaltijat ja muut tahot voivat kohdata, keskustella ja suunnitella. Ko koaa yhteen jo nykyisin olevia asioita, mutta näyttää vain itseä kiinnostavat asiat profiloinnin perusteella.

Viranhaltijoilla on varattu työaikapankissa resursseja asukkaiden sparraamiseen ja ideoiden keräämiseen ja niiden toteuttamiseen. Ideoista päätetään osallistavan budjetoinnin keinoin sekä alueellisissa että temaattisissa deliberatiivisissa kohtaamisissa.

Malli lisää kaupunkilaisten toimijuutta sekä luottamusta kaupunkia ja demokratiaa kohtaan. Malli madaltaa osallistumisen kynnyksiä ja tekee ihmisten aloitteista aidosti vaikuttavia.

Yksityiskohtamallista:

Aloitteiden käsittely ja toteutus

1. Idea tai ehdotus syntyy kaupunkilaisen, ryhmien tai kaupungin työntekijän aloitteesta tai järjestetyissä kohtaamisissa. Voi olla myös kommentti valmistelussa olevaan asiaan. Idean etenemistä voi seurata avoimesti (seurantakoodi).
2. Yhdistetään kiinnostuneet kaupunkilaiset, yhdistykset ja muut tahot. Asia yhdistetään viranhaltija, joka auttaa ja vie asiaa eteenpäin. Työaika budjetoidu tähän!
3. Jalostetaan idea yhteisessä käsittelyssä joko sähköisesti tai järjestetyissä kohtaamisissa.
4. Viedään päätöksentekoon ja käydään siihen liittyvä keskustelu. Varataan rahoitusta ja/tai henkilöresursseja (osallistava budjetointi).
5. Jos ei onnistu, vaihtoehtoinen toteutustapa.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Tiedolle altistaminen: ihmiset ymmärtävät kaupunkia ja oman toimijuutensa mahdollisuudet ja vastuun.
2. Tuki ja välineet ideoiden käsittelylle viranhaltijoilta ja yhteisöltä.
3. Mahdollistaminen eli kaupunki on varannut sekä taloudellisia että henkilöresursseja ideoiden toteuttamiseen.

Vertaisarviointi:

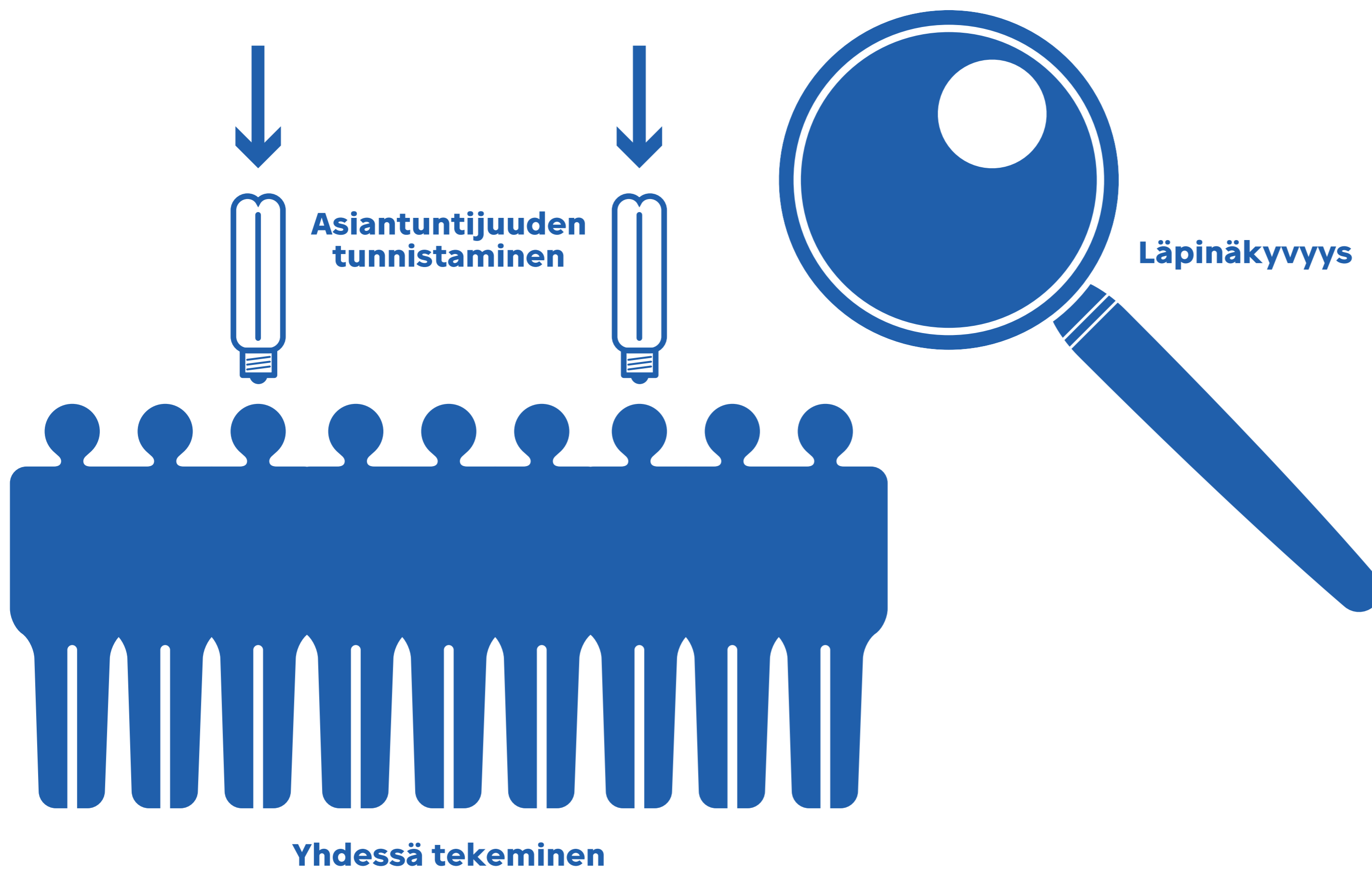
Valittuja kommentteja

"Helppoa tiedonsaantia. Osallistumisen eri tasot, mahdollisuus myös niille, jotka eivät ole superaktiiveja = hyvä konkreettinen ehdotus"

"Asukkaiden korostaminen tiedon tuottajina on kiinnostava. Voisi vielä tarkentaa sitä, millaisia erilaisia osallistujia on ja millaisia malleja tarvitaan."

"'Yksi luukku, monta ikkunaa' oli hyvä idea mutta miten ratkaistaan toimialakeskeisyys?"

Helsingin tasavalta

Tasavertainen yhteiskehittämisen ja päätöksenteon malli luodaan tekemällä valta, prosessit, aikajانات, epäonnistumiset sekä data läpinäkyviksi. Koko kaupungin – kaupunkilaisten, yritysten, organisaatioiden, kaupungin henkilöstön ja luottamushenkilöiden – asiantuntijuus on tunnistettu ja otettu käyttöön. Malli on selkeä, jatkuvasti uudistuva ja yhteisomisteinen.

Yksityiskohtaisesti:

Eri näkökulmien ja epäonnistumisen hyväksymisen kulttuuri

Kaupungin lupaus: kaupungin johto hyväksyy ja tekee näkyväksi alueelliset erot, erilaisuuden ja erimielisyyden.

Kaupunki sitoutuu kutsumaan kaikki asiasta kiinnostuneet mukaan ratkaisemaan, arvioimaan ja tunnistamaan ongelmia ja aloitteita yhdessä. Ketterät ja avoimet kaupunkifoorumit samaan aikaan diginä ja livenä. Näillä foorumeilla luodaan keskustelua ja saadaan asioihin eri näkökulmia.

Onnistumisten ja epäonnistumisten näkyväksi tekeminen ja niistä oppiminen. Valta, vaikutusmahdollisuudet, prosessit, toimintamallit, data ja aikajانات läpinäkyviksi ja ymmärrettäviksi.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Kaiken läpinäkyvyys.
2. Asiantuntijuuksien tunnistaminen ja siitä seuraava tasavertaisuus.
3. Monikanavainen vuorovaikutus, dialogi.
4. Tää on meidän botski/Samassa veneessä.

Vertaisarviointi:

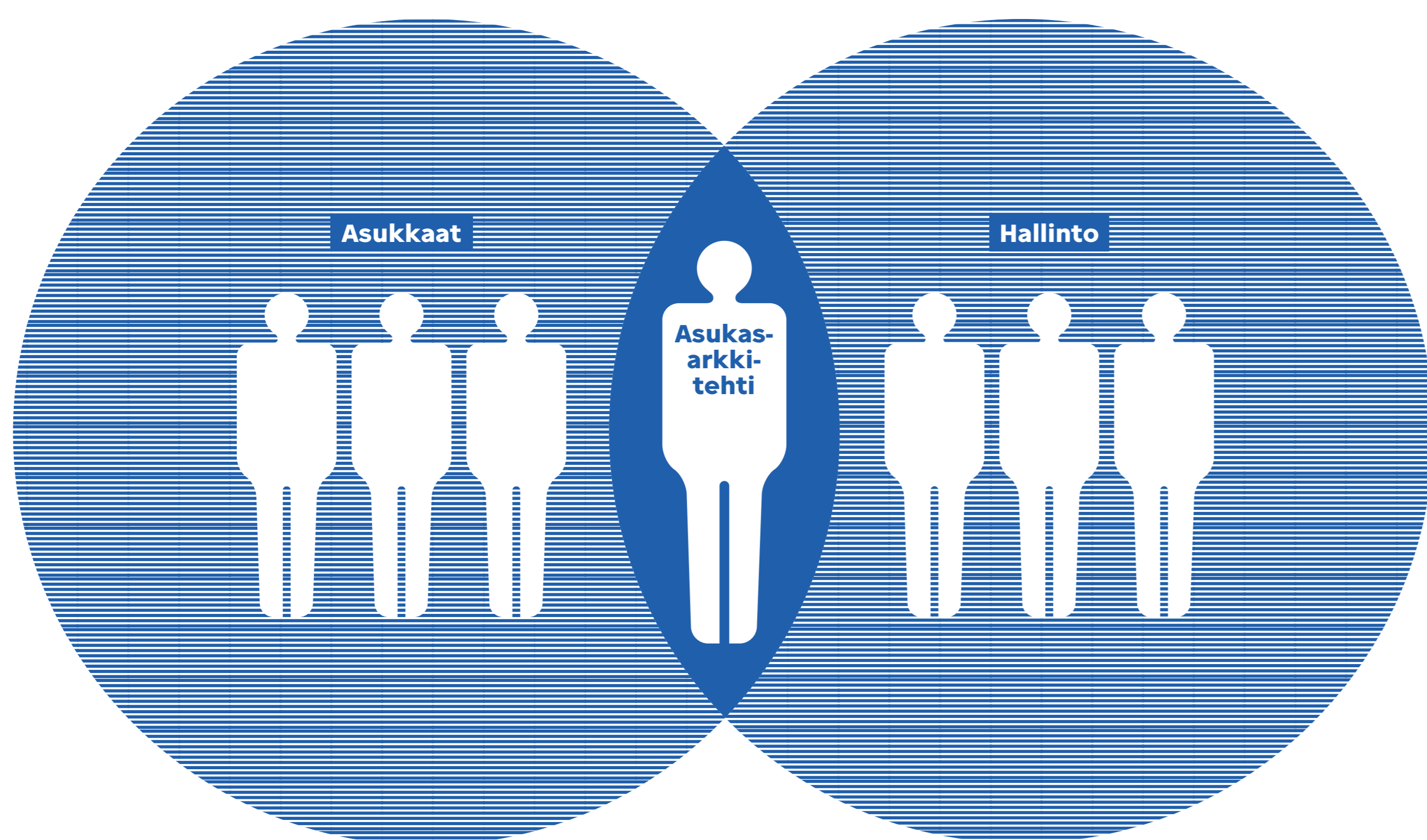
Valittuja kommentteja

”Asennekulttuuri, avoimuus ja läpinäkyvyys ovat tässä keskeisiä mutta miten asennemuutos saavutetaan? Miten näkyvyys toteutetaan käytännössä?”

”Miten osallistetaan ne, jotka eivät halua tai voi osallistua?”

”Kiinnostavat ideat: Läpinäkyvyys, että ollaan samassa veneessä vaikka ollaan erilaisia, ristiriitojen hyväksyminen, virkamies on ihminen. Mutta millä keinoilla tähän päästään?”

Lean Helsinki

Joukkoistetaan Helsinki. Asukkaat tietävät, kaupunkilaiset osaavat. Rakennetaan malli, joka ymmärtää tämän.

Asukasarkkitehti on kaupunkilaisilla töissä. Hän löytää teemat ja tunnistaa haasteet.

Ratkaisut löydetään laittamalla virkamiehet kouluun, jota alustavat kaupunkilaiset. Aiheet tulevat asukasarkkitehdin kerääminä. Lean Helsinki rakennetaan tästä yhdessä iteroiden!

**Yksityiskohta
mallista:**

Päivä pormestareina

Päivä pormestarina kääntää asiat päällelleen: asukasarkkitehdin löytämät teemat ja haasteet käydään yhdessä kehittämässä läpi niin, että asukkaat ovat pormestareita ja vetävät kaupungin osajille briiffin, virkamiehet ovat koulunpenkissä. Tämän jälkeen asioihin löydetään parannuksia yhdessä työpailla.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Asennemuutos – niin kaupungilla kuin asukkailla.
2. Asukasarkkitehti on autonominen tiimi ja ajattelumalli, ei uusi kaupungin virka. Mahdollisuus tehdä pieniä päätöksiä heti.
3. Jotta asiat etenevät, tulee vastuunjaon olla selvä. Vastuu kuuluu sekä kaupungille että kaupunkilaisille.

Vertaisarviointi:

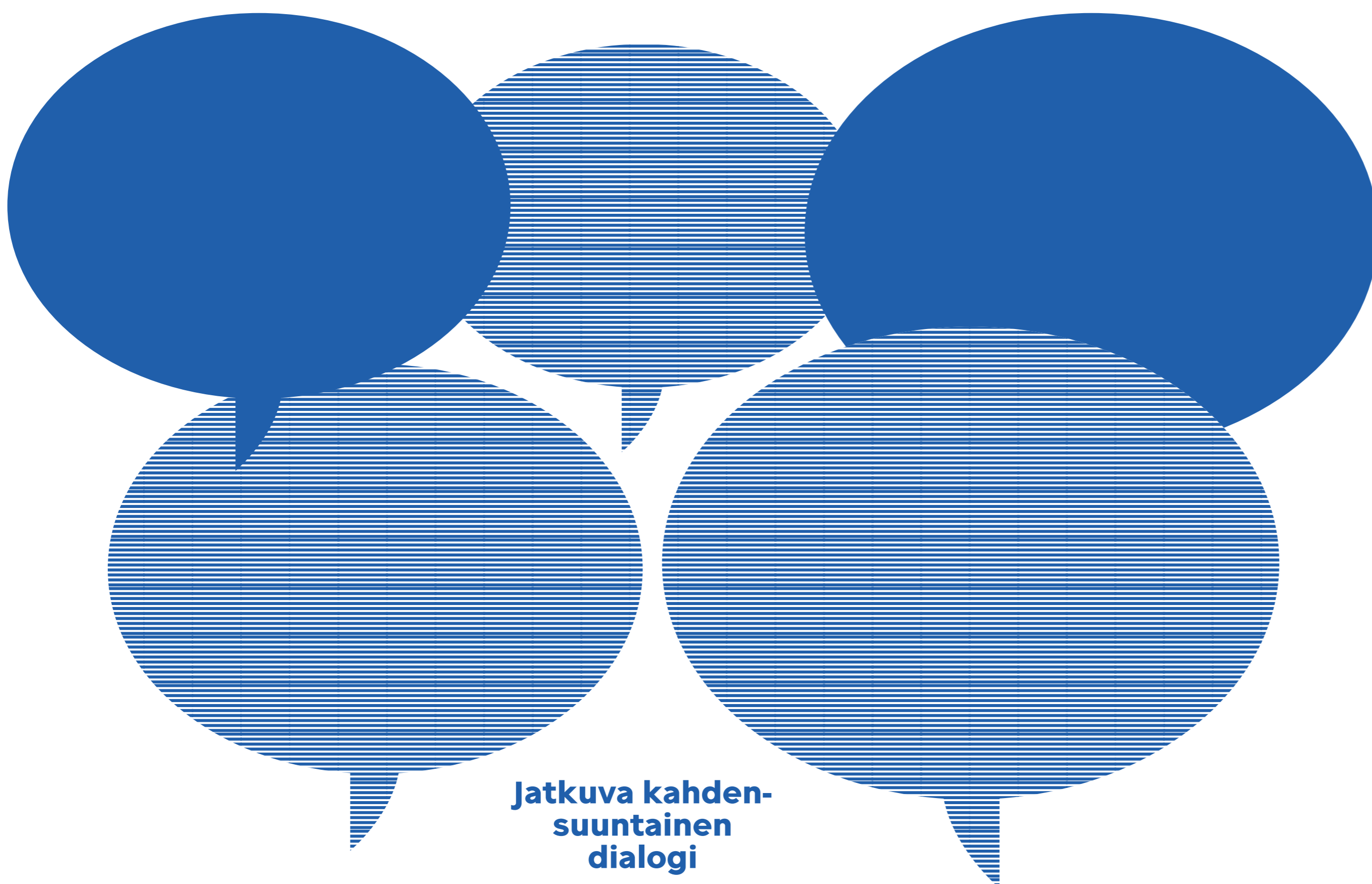
Valittuja kommentteja

”Kiinnostava oli se että joukkoistetaan Helsinkiä ja että on asukasarkkitehtejä. Mistä toimeksiannot?”

”Pidin joukkoistamisen ajatuksesta ja näkemysten arvostaminen. Mutta perustuu liiaksi aktiivisiin asukkaisiin. Entä ne, jotka eivät ole aktiivisia?”

”Hyvä idea tuo asukasarkkitehti, asukkaiden ja virkamiesten koulutus.”

Huhuu Helsinki

Jatkuva kahdensuuntainen dialogi

Kaupunki sitoutuu noudattamaan seuraavia periaatteita. Kaikki kaupungin toimijat sitoutuvat jatkuvaan dialogiin päätöksenteossa ja palveluiden tuotannossa. Mahdollisuudet vaikuttaa ovat helposti löydettävissä ja valmistelu läpinäkyvää, viestintäkanavat mahdollistavat kahdensuuntaisen dialogin. Kaikilla kaupunkilaisilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet vaikuttaa ja sitä varten kehitetään digitaalisia foorumeita. Vahvistetaan yhteissuunnittelua ja kehitetään jalkautumalla alueellisilla ratkaisuja, joiden avulla vahvistetaan myös erityisryhmien mahdollisuutta saada äänensä kuuluviin. Kaupunki osoittaa resursseja kokeilemalla kehittämiseen ja avaa uusia kanavia kansalaisille omaehtoiseen toimintaan. Osallisuuden kokemusta seurataan ja mitataan jatkuvan kehittämisen mallissa. Tuloksia seurataan säännöllisesti valtuustossa, seurannan mittarit kehitetään yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

**Yksityiskohta
mallista:**

Kaupunki kartalla

Koko kaupungin tekeminen näkyväksi karttamuodossa. Esimerkkinä Case Keskuspuisto. Kaikkien toimialojen alueet ja tekeminen yhdellä kartalla. Eli karttamuodossa näkyvä muustakin kuin kaavoituksesta.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Resurssointi, varattu riittävästi resursseja kansalaisten osallisuuden mahdollistamiseen; ihmiset, rahaa (kokeilut ja projektit) ja tiloja.
2. Sitoutuminen, johto ottaa vakavasti kansalaisten osallisuuden lisäämiseen ja työntekijöillä mandaatti tehdä töitä asian eteen.
3. Luottamus ja osallisuuden kokemus kasvaa. Mittaaminen ja kysyminen.

Vertaisarviointi:

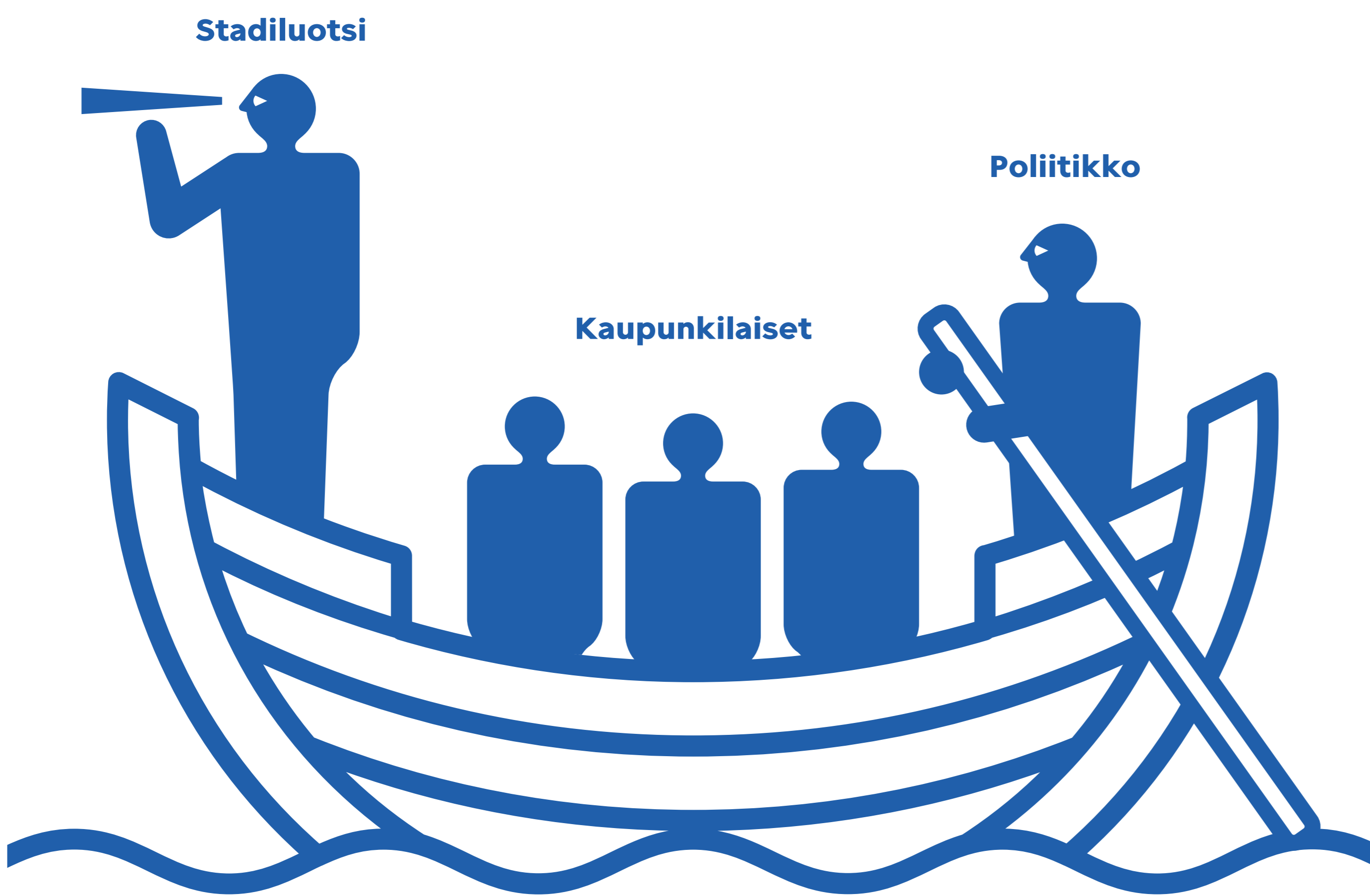
Valittuja kommentteja

"Pidin siitä, että ei ole yhtä mallia vaan jaetut periaatteet. Hyvä käytännön esimerkki 'yksi luokku, monta ikkunaa'."

"Jatkuva dialogi on tärkeä, mutta mikä on dialogin laatu? Entä kuntalaisen sitoutuminen?"

"Kiinnostavaa oli jatkuva dialogin idea sekä tasavertaisuus alueille ja asukkaiden kesken. Mutta miten jatkuva dialogi kaikkialla onnistuu?"

Meidän stadi

Meidän stadi -osallisuusmallissa jokainen kaupungin työntekijä rohkaisee osallistumaan, poistaa vuorovaikutuksen esteitä, laajentaa tieto-osallisuutta ja lisää suoran osallisuuden mahdollisuuksia.

Yksityiskohtaisesti:

Stadiluotsit

Stadin luotsit ovat osallisuuden kehittämisen edistäjiä, jotka toimivat paikallisesti organisesti muodostuvissa peruspiireissä ja valtuutetuista muodostettujen perämiesparien kanssa yhteistyössä. He hyödyntävät alueiden tiloja ja resursseja monipuolisesti ja vaihtavat aluetta neljän vuoden välein. Luotsit vievät viestiä asukkaiden, päättäjien, ja virkamiesten välillä sekä tunnustavat positiivisesti ja palkiten.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Yhdenvertaisuus: kaikki erilaisia, mutta samanarvoisia.
2. Läpinäkyvyys: Hallinnon prosessit ovat kansalaisten nähtävillä ja vaikuttavissa.
3. Saavutettavuus: teknisesti ja henkisesti.

Vertaisarviointi:

Valittuja kommentteja

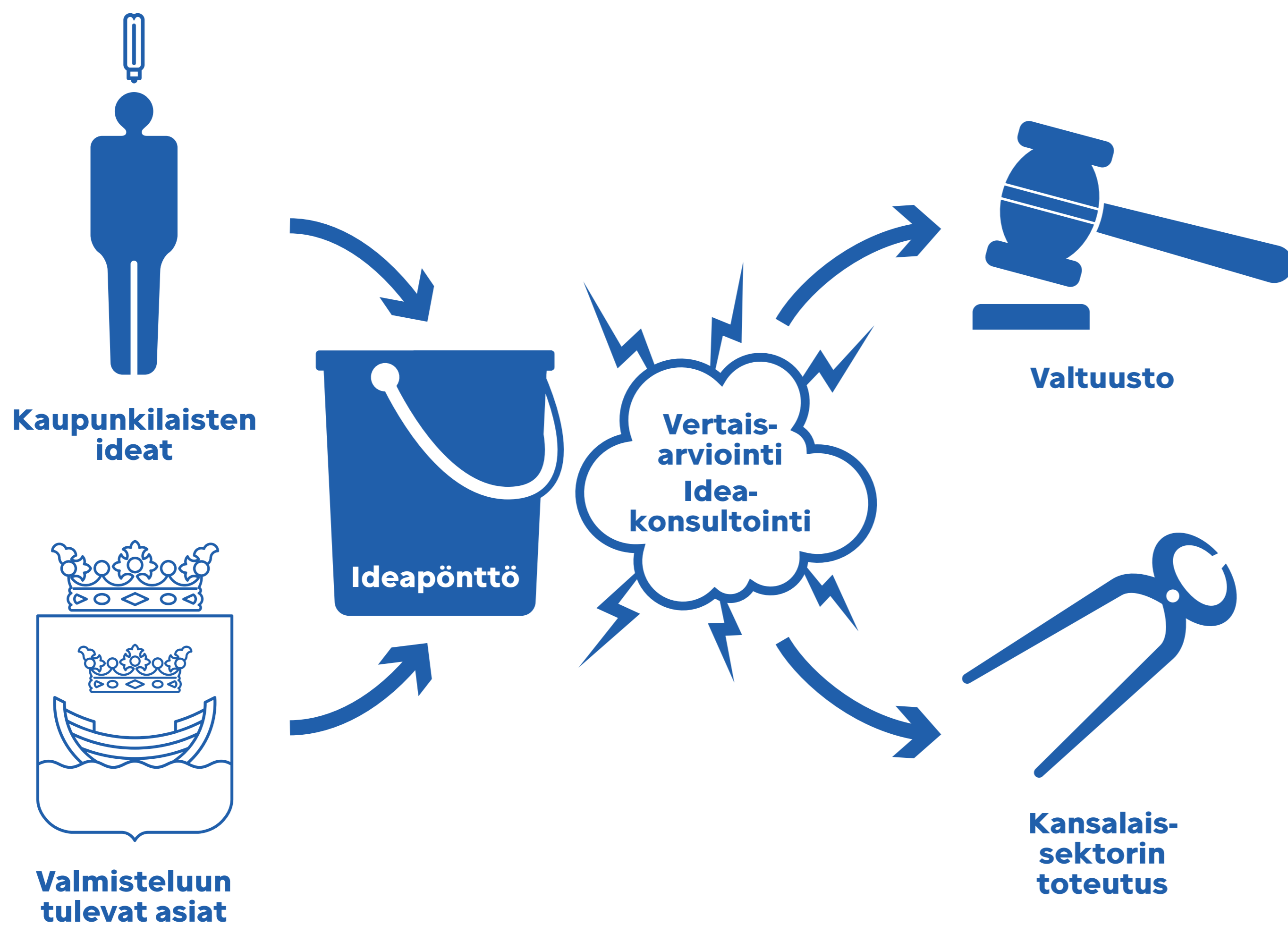
”Onnistunut Stadiluotsi ja hyviä kielikuvia purjehduksesta.”

”Tärkeä oli virkamiesten velvollisuuksien määrittäminen – mahdollistaa osallistumisen. Mutta osallistuminen ei saa jäädä yksin radikaalien toimijoiden varaan.”

”Selkeä, ajanmukainen, viihteellinen.”

”Kiinnostavaa, että ehdotuksessa yhdenvertaisuus ei tarkoita samanlaisia vaan samanarvoisia.”

Tuumasta toimeen

Kaupunkilaisilta syntyneet ideat ja kaupungilta valmisteluun tulevat asiat ovat samalla viivalla. Kaikki ideat etenevät vertaisarviointiin tai ideakonsultointiin ja voivat liikkua niiden välillä. Enemmän valmistelua, asiantuntemusta ja budjettia tarvitsevat ideat etenevät valtuustoon. Toiset etenevät kansalaissektorin toteutukseen. Ideat säilössä avoimena datana. Osallistava budjetointi Reykjavikin mallin mukaan. Myös nopeampi yleinen toimintavaraus. Mukaan voi tulla myös toimintavaiheessa, jossa vahvistetaan linkkejä uusiin tai olemassa oleviin yhteisöihin. Lopuksi jakoon onnistumistarinat ja ihmiset projektin takana. Kiitos osallistujille.

Yksityiskohtaisesti:

Idea-konsultointi

Mikään idea ei ole timanttia syntyessään vaan kaipa hiomista. Kaikkien kaupunkilaisten mielipiteet pitää nähdä kehittämiskelpoisena. Virkamiehillä velvollisuus konsultoida kaupunkilaisten ideoita. Esim. työpajat tai suora konsultointi virkamiesten kanssa (rakennettu työaikaan kuuluvaksi). Kasvot kaupungille virkamiesten kautta. Idea voi edetä konsultoinnista vertaisarviointiin tai päinvastoin. Tai palata ideapönttöön.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Päätöksenteko ja vaikuttaminen ovat osa arkea.
2. Kaikki ideat otetaan vastaan ja niitä kehitetään.
3. Kaupunkilaisuus kasvaa meissä toiminnan kautta.

Vertaisarviointi:

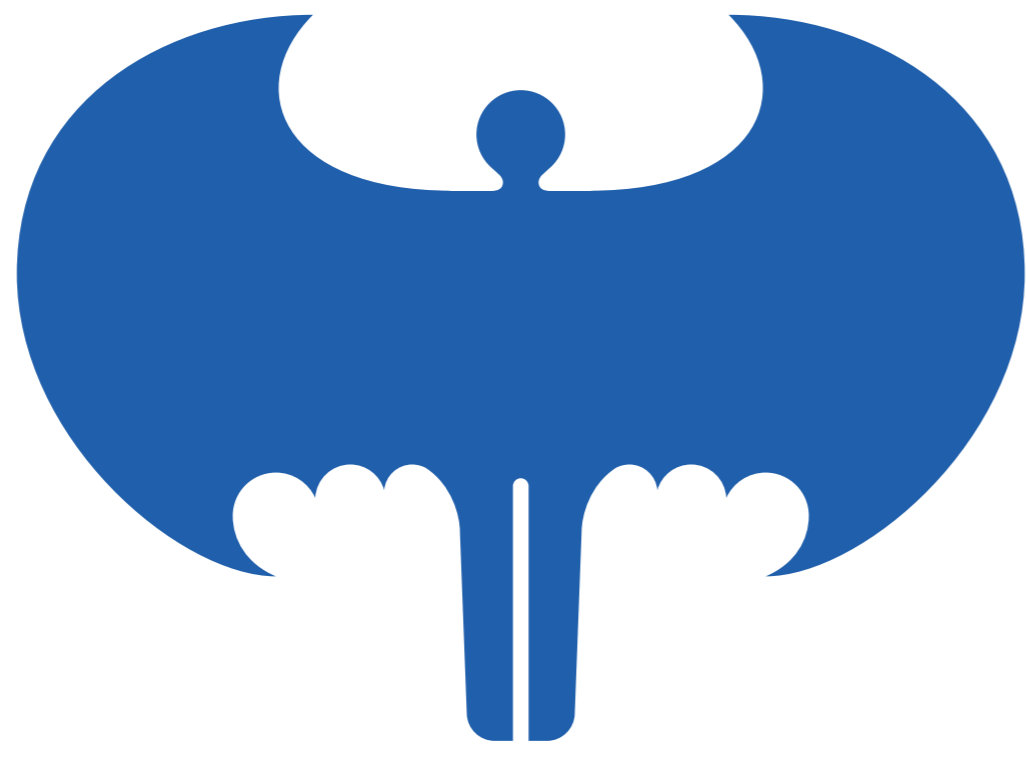
Valittuja kommentteja

"Parasta on paikallisagentit, ideapönttö sekä osallisuuskoordinaattori. Mutta jos ideoita tulvii liikaa, niin kuka suodattaa?"

"Miten paikallisagentin löytää?"

"Hyvä malli ideoiden keräämiseen, mutta miten jo käynnissä olevat suunnitelmat?"

Gotham City

Batman
Osallisuuspormestari

Batforce
Helsinki-siviilipalvelus

Batline
Vastuunkantokanava

Batcaves
Helsinki = 60 kylää,
joiden olohuoneina
toimivat koulut

Malli, jossa osallisuuspormestari (Batman) vastaa Batforcesta, Batlinesta ja Batcaveseista. Osallisuus toteutuu kaikilla kaupunkilaisuuden tasoilla.

Batman: 2–4 vuoden välein valitaan osallisuuspormestari, ammattijohtaja Batman. Batmanilla on vaikutusvaltaa kaikkien hallinnonalojen johtoon ja toimintaan. Batmanin sparraajana on kuukausittain vaihtuva Robin, joka tulee yrityksistä, kaupungilta, kaupunkilaisista – tai vierailevana esim. ulkomailta. Batman ja Robin ovat ainoat malliimme liittyvät palkkaukset.

Batforce: Helsinkisiviilipalvelus.

Batline: paikka+puhelinlinja+chat joka ei ole palautepalvelu vaan aktiivinen toimija; vastuunkantokanava. Aina joku vastaa, kuuntelee, toimii.

Batcaves: Helsinki = 60 kylää, joiden olohuoneina toimivat koulut. Osa siviilipalvelusta suoritetaan näissä ja tuottaja on paikalla.

Yksityiskohta mallista:

Batforce

Helsinkisiviilipalvelus, johon jokainen helsinkiläinen antaa 5x4h vuodessa (eli yksi sessio per hallinnonala, päätöksenteko mukaan lukien). Batforcessa sekoittuvat virkamiehet, päätöksentekijät ja kaupunkilaiset. Osaaminen + altistus oman kuplan ulkopuoliselle. Uudenlainen positiivinen katupartiojärjestelmä, joka haastaa ihmiset (sekä kaupunkilaiset että työntekijät) vastuullisuuteen, ja ohjaa ihmisiä toistensa suuntaan. tekee näkyväksi sen, että kaupunki toimii ihmisten voimin, ja osoittaa miten kaupunkiin voi vaikuttaa.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Kaikki "mannaryynit" sekaisin: kaupunkilaiset, työntekijät ja poliitikot. Päätöksenteko ja osallisuus eivät saa olla erillään toisistaan.
2. Työ- ja kansalaiskierto toteutuu: kaikki saadaan osallistumaan.
3. Aina joku vastaa – "minä vastaan". Päästään palautejärjestelmästä ja eteenpäinohjaamisesta aktiiviseen toimintaan ja ratkaisuihin.

Vertaisarviointi:

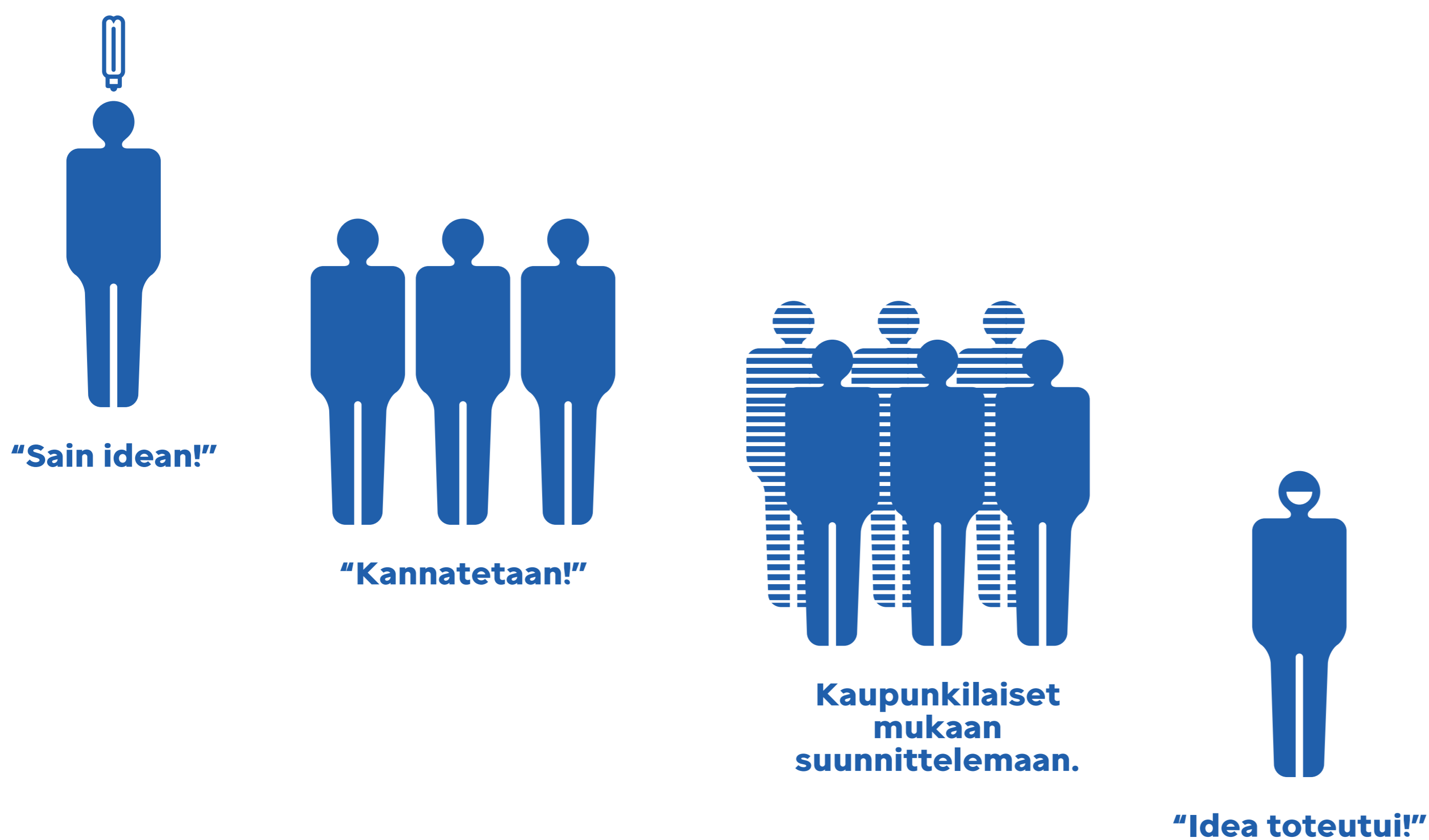
Valittuja kommentteja

"Tärkeintä tässä oli osallisuuspormestari ja se, että päätöksenteko ja osallisuus eivät saa olla erillään."

"Pidin osallisuuspormestarista, ja kuuntaryhmästä, johon kansalaiset voivat ottaa yhteyttä. Miten kuuntaryhmä valitaan? Vapaaehtoinen/pakollinen?"

"Miten osallistetaan sellaista jota ei kiinnosta, miten houkutellaan? Vai onko tarpeen houkutella?"

Asukas- vallan virta

Palvelulupaus: Jokainen helsinkiläinen on tietoinen vaikutusmahdollisuuksistaan. Kaupunkilaisilla on mahdollisuus osallistua sekä omaa aluettaan koskeviin suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseihin että myös haluamiinsa temaattisiin kokonaisuuksiin. Kaupunki on mahdollistava rajapinta, joka tukee monipuolisin resurssein paikalliskehittämistä tukien kokeilukulttuuria.

Yksityiskohtaisesti:

Kaupunkilaisten mukaanotto-kriteerit

Lähtökohtana on se, että poliittisten lautakuntien tai muiden täytyy tehdä jonkinlaiset kriteerit. Esimerkiksi, miten missäkin asiassa kaupunkilaiset otetaan mukaan osallistamaan, tai osallistumaan suunnitteluun ja valmisteluvaiheeseen.

Kriittiset menestyksen periaatteet

1. Suomen säässä ei paljon torikokouksia järjestetä. Mistä tilat, joka alueelle?
2. Money, money, money – miten budjetoitiprosessi ja osallisuus yhdistetään?
3. Mihin alueeseen minä kuulun? Herkkyyks eri rooleille.

Vertaisarviointi:

Valittuja kommentteja

"Tärkeä nuo kaupunkilaisen mukaanottokriteerit."

"Ideat kaupunkilaisten kommentteille ennen kuin ne menevät virkamieskoosteeseen."

"Asukkaiden ideat käyttöön. Lautakuntien tulee päättää kriteerit, joilla asukkaita kuullaan."